

SAMVERKAN OM UTVÄRDERING

OBSERVATIONSRAPPORT

Tranbär förskola
Danderyds kommun

Anjeil-Annie Marouki, Upplands Väsby kommun
Kristina Laestander Roos, Nacka kommun
Vecka 15 år 2010

Innehållsförteckning

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
VÅGA VISA	3
FAKTA OM ENHETEN	4
<i>Typ av skola</i>	4
<i>Ledning</i>	4
<i>Organisation</i>	4
OBSERVATIONENS METOD.....	4
MÅLOMRÅDEN	5
<i>Normer och värden</i>	5
<i>Utveckling och lärande/kunskaper</i>	7
<i>Ansvar och inflytande för barn/elever</i>	11
<i>Styrning och ledning</i>	13
JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION	15
STARKA SIDOR	15
FÖRBÄTTRINGSOMRÅDEN	15
SAMMANFATTANDE SLUTSATS OM ENHETEN	15
REFERENSER	16

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett samarbete om utvärdering inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Ekerö, Nacka, Salem, Sollentuna, Tyresö, Upplands Väsby och Värmdö kommuner. VÅGA VISA innehåller fyra delområden:

- observationer
- självvärderingar
- kundundersökningar
- tester och prov

VÅGA VISA ska:

- ske utifrån ett medborgarperspektiv stimulera till erfarenhetsutbyte och ökat lärande
- ge kommuner och skolor underlag till förbättring och utveckling
- ge underlag för analyser och jämförelser mellan kommuner och skolor
- utgöra en viktig del av kvalitetsuppföljningen
- bidra till ökad måluppfyllelse.

Metoden

Observationer genomförs av skolledare och pedagoger. Observatörerna bildar lag som besöker en skola i en annan kommun under en period, ofta en vecka. Observatörerna skaffar sig en så heltäckande bild som möjligt av skolan och dess verksamhet genom verksamhets- eller lektionsbesök samt intervjuer med barn, elever, personal och skolledning. I observationsarbetet ingår också att ta del av skolans pedagogiska dokumentation.

En metodbok styr och stödjer observatörerna i deras arbete*. Metodboken är gemensam för alla verksamheter från förskola till vuxenutbildning. Observationen redovisas i en rapport som skrivs enligt en särskild mall.

Målområden

Observatörerna beskriver och bedömer verksamheten på fem områden som följer läroplanernas målområden:

- Normer och värden.
- Utveckling och lärande/kunskaper.
- Ansvar och inflytande för barn/elever/studerande.
- Bedömning och betyg (gäller inte förskola).
- Styrning och ledning.

* Metodbok och ytterligare information finns på www.nacka.se/vagavisa

Fakta om enheten

Typ av skola

Förskolan Tranbäret, som startade 2005, är en enskild förskola på ön Tranholmen i Danderyds kommun. Förbindelse med ön finns sommarhalvåret med färja och under vintern med en tillfällig gångbro. Alla barn som går i förskolan bor med sina familjer på ön. Öppettider är 7.15 – 17.30 och förskolan har stängt 4 veckor under sommaren.

Vid starten av förskolan inrymdes den i flera olika mindre hus på ön. Verksamheten har flyttat flera gånger per år och var även ett halvår utan lokal. Sedan november 2008 är förskoleverksamheten samlad i ett hus med två plan som är placerad på en väl förankrad pråm i vattenbrynet. Huset är omgärdat med ett högre staket mot vattnet och en gångbro finns som ingång till förskolan. Lokalerna ses som tillfälliga, i väntan på en mer permanent lösning. Danderyds kommun kommer att bygga en förskola på en angränsande tomt och en detaljplaneprocess pågår. Den förväntas vara färdigställd 2013.

Det nedre planet i förskolan används som avdelning för de yngre barnen, personalrum, kontor, kök och diskrum. På det övre planet finns de äldre barnens avdelning, omklädningsrum och toalett för personalen.

Förskolan har ingen utelekplats i nära anslutning utan har istället ”gården” som ligger med en kortare promenads avstånd. Den är också tillfällig i väntan på kommunens beslut. Gården har en öppen utelekplats med olika lekmaterial, tillgång till toalett, två vindskydd och ett litet hus att förvara saker i. Förskolan har flera profiler, främst utevistelse och fri lek.

Tranbär förskola är Tranholmens enda förskola.

Ledning

På Tranbäret finns en förskolechef som också är förskolans ägare. Utöver sitt övergripande verksamhets- och personalansvar i förskolan har chefen hand om matlagning och administrativt arbete. Förskolan har inte någon ledningsgrupp eller pedagoger med meransvar för den pedagogiska verksamheten.

Organisation

I förskolan finns sammanlagt 41 barn inskrivna.

De är fördelade enligt följande:

Avdelningen Bäret; 16 barn, 1-3 år

1 lärare för yngre åldrar 100%, barnskötare 100%, 1 barnskötare 50%, 1 ej utb. 100%

Avdelningen Tranan: 25 barn, 3-5 år

1 förskollärare 100%, 2 lärare med vardera 100%, 1 fritidspedagog 100%

1 person med städ- och köksuppgifter 100%, 1 instegspraktikant 50%, 1 utvecklingsanställd danspedagog 100%

Observationens metod

Vi observerade de olika avdelningarna och uteverksamheten under tre dagar. Intervju med förskolechefen genomfördes första dagen och vi hade också ett uppföljningsmöte innan vi avslutade observationen. Vi samtalade med pedagogerna, med barnen och med de föräldrar vi mötte.

Målområden

Normer och värden

Beskrivning

Tranbärs förskola har beskrivna mål och tillvägagångssätt för sin verksamhet. Målen är följande: Trygghet, Glädje, Fantasi, Utveckling, Gemenskap.

Vi finner bl.a. följande tillvägagångssätt beskrivna: skapa en trivsamt vardag för barnen, en glad och positiv atmosfär, skapa en gemenskap och alla ska känna sig betydelsefulla och accepterade.

Vi ser många exempel på hur pedagogerna skapar trygghet för barnen. Vi ser att det finns dagsrutiner på de yngre barnens avdelning. Beskrivning av förskoledagen, från öppning till stängning, finns uppsatt i hallen och vi ser att dagsrutinerna följs. Vi uppfattar att pedagogerna delar på ansvar och att de har en gemensam syn på barnen och verksamheten. Ett exempel på det ser vi efter en lunch. En pedagog föreslår att hon ska gå ut med några barn, en annan pedagog säger att hon kan baka med några och den tredje säger att hon kan ta hand om övriga barn. De gör sedan som de tillsammans har bestämt.

I samtal med pedagoger säger de att ”vi väljer medvetet att hålla fast vid planerade aktiviteter och rutiner för att det skapar trygghet hos de små barnen, samtidigt som vi kan släppa på rutinerna när det behövs”.

Vi uppfattar att barnen är glada och trygga med varandra och med pedagogerna. I samtal med en förälder säger hon att det känns tryggt att lämna sitt barn i förskolan.

Vi ser exempel på pedagogernas förhållningssätt i en situation i de yngre barnens hall. Ett barn kommer in och säger att han/ hon vill bli avklädd. Pedagogen säger: ”Kan du prova själv”? När barnet inte vill det, säger hon: ”Jag har hört de andra fröknarna säga hur duktig du är på att ta av dig kläderna, kan du försöka själv? Jag kan hjälpa dig lite”. Barnet och pedagogen hjälps åt med avklädningen och pedagogen säger: ”Vad du är duktig”.

Vi uppfattar att barnet får ett vänligt och uppmuntrande bemötande av pedagogerna.

Vi upplever arbetsro för de minsta barnen. Vi ser att barnen, i fria leken, får tid att leka och de väljer lekmaterial själva. Ljudnivån är, enligt vår mening, låg. Vi hör att pedagogerna talar med låga röster till varandra och barnen och att även barnen talar med låga röster. Vid lunchen delas barnen upp i mindre grupper i de två rum som utgör småbarnsavdelningen. Vi sitter vid ett bord och ser att barnen får tid och att det råder matro.

En pedagog berättar att de ofta samtalar i arbetslaget om hur de kan motverka könsskillnader bland barnen. I gruppen finns övervägande pojkar. Exempelvis tänker de på hur de uttrycker sig om barnens kläder; inte bedöma i termer som ”söt för flickor, tuff för pojkar” etc. Vi ser att barnen erbjuds en miljö och olika lekmaterial som passar alla barn oavsett kön.

På de äldre barnens avdelning upplever vi att barnen är spontana och att leken med varandra är viktig för dem. Vi hör att barnen ställer frågor, de pratar och skrattar. Vi ser inget barn i ensamlek utan alla har lekkamrater, både ute och inne.

Vi ser en skriftlig arbetsfördelning av olika intresseområden för pedagogerna. Exempelvis ska två av pedagogerna ansvara för 5-årsgruppen två dagar i veckan, en ska ha "stormöte" med barnen varje vecka och alla ska ta ansvar för olika samlingar. Vi frågar pedagogerna om de olika beslut som tagits i förskolan, om rutiner och om avdelningens planering av verksamheten och får olika svar av pedagogerna. I samtal med pedagoger och förskolechefen säger de: "Det finns beslut om arbetsfördelning och planering som hålls ett tag, men sedan försvinner det och vi vet inte varför". I en utvärdering 2009 står: "Strukturen sitter inte i ryggmärgen, den faller vid förändringar, vikarier etc".

Vi ser att pedagogernas förhållningssätt gentemot barnen varierar på de större barnens avdelning. Exempelvis ser vi i en samling när en av pedagogerna inväntar barnens svar, lyssnar och uppmuntrar dem. Barnen frågar, svarar, lyssnar på varandra och gör de uppgifter de får av pedagogen.

I en annan samling får barnen räcka upp handen och komma med egna önskemål. Ett barn räcker upp handen och ger sitt förslag. Pedagogen besvarar inte barnet utan går vidare till ett annat moment i samlingen. Vid ett annat tillfälle ser vi en liknande situation med ett annat barn.

Vi ser att arbetsro för barn och pedagoger varierar vid olika tillfällen. Exempelvis upplever vi arbetsro i 5-årsgruppen med ca 8 barn, i uteleken och vid en utflykt. Vid lunchen ser vi att barnen får matro när de sitter i mindre grupper i olika rum, tillsammans med var sin pedagog. Vi upplever inte arbetsro på samma sätt i samlingar där hela gruppen, med åldersspridningen 3-5 år, är med.

Vi ser att det skapas trygghet i barnens vardag och att pedagogerna är närvarande i olika situationer. Vi upplever inte trygghet fullt ut vid de tillfällen när en pedagog ensam ska ta ansvar för barnen. Exempelvis vid en läsvila när en pedagog ensam har ansvar för 19 barn eller när en pedagog behöver lämna lekplatsen ute, med ett barn och en pedagog är ensam kvar med 8 barn i 3-årsåldern. Vid en utflykt ser vi en liknande situation.

I några situationer, bland de större barnen, ser vi när barnen retas med varandra. Ett barn är ledset och berättar att ett annat barn tycker att hennes/ hans mössa är ful. Vid en ritstund försöker ett barn prata med ett barn som sitter bredvid, men det barnet vänder sig bort och pratar med en annan kamrat. Ute ser vi när några barn säger till några andra att de inte får vara med i leken. Vid dessa tillfällen är ingen pedagog närvarande och vi kan inte se hur barnen får hjälp med att hantera konflikterna. I samtal med några pedagoger säger de att social träning är en viktig del av deras arbete med de större barnen och att de i arbetslaget brukar samtala om åtgärder mot mobbningstendenser bland barnen.

Vi ser att de större flickorna och pojkarna leker med varandra, men vi ser mer av lek där flickor respektive pojkar grupperar sig. Exempel på barnens konstänkande hör vi när tre flickor leker med att baka kakor i en "kiosk" på utelekplatsen och vi frågar dem om pojkar också brukar leka där. De svarar: "Jaa, men då är dom poliser". Vi frågar dem om de också är poliser och de säger: "Nää, vi är ju prinsessor och Törnrosa vi"!

Ett annat exempel är när två pojkar sitter och gungar och den ene säger: "Jag gillar bebisar mycket, jag ska ha många när jag blir stor. Och då ska jag bli en mamma till många bebisar"!

Vi ser att de större barnen erbjuds en lekmiljö som passar alla barn oavsett kön.

I samtal med en pedagog säger hon att: ”Vi försöker vara bra förebilder och tänker på att bemöta flickor och pojkar på lika sätt”.

I förskolans finns en likabehandlingsplan som beskriver barnens rätt till trygghet. Här beskrivs bl.a. hur pedagogerna ska förhålla sig till mobbning, kränkande behandling och att vuxna ska vara goda förebilder för barnen.

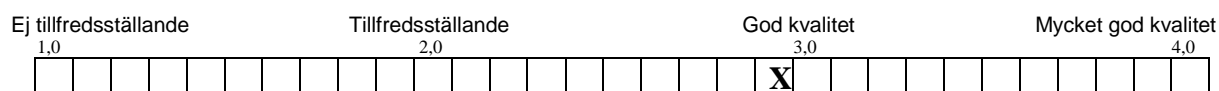
Bedömning i text

På avdelningen för yngre barn finns dagsrutiner och lek som ger barnen trygghet och arbetsro. Pedagogerna ger barnen ett vänligt och respektfullt bemötande och finns nära barnen. De fördelar arbetsuppgifter och vi bedömer att de har en samsyn i värdegrunden och i de pedagogiska frågorna.

På avdelningen för äldre barn bedömer vi att förskolans värdegrund och frågor om pedagogernas samarbete och samsyn behöver sättas i fokus. Avdelningen behöver också hitta metoder för att stävja de mobbningstendenser som finns och Likabehandlingsplanen behöver aktualiseras.

Vi bedömer att båda avdelningarna har glada, spontana och aktiva barn och att det finns goda förutsättningar att båda avdelningarna medvetet kan arbeta för en bra grund att stå på beträffande normer och värden.

Bedömning enligt skala¹

Utveckling och lärande/kunskaper

Beskrivning

Båda avdelningarna har flera rum med möbler anpassade till barnen och andra möbler som exempelvis mjuka soffor. Det finns lekmateriel för barnen, på båda avdelningarna, och på låga hyllor finns en del materiel, men lika mycket är så högt placerat att barnen inte kan nå upp eller se det som finns där, exempelvis en del pussel och spel. På hyllor högt upp finns också saker som inte används, bl.a. mjukisdjur och en pedagog säger: ” Vi borde sortera och kasta”.

En diskmaskin står på en bänk och när vi frågar om den säger en pedagog: ”Vi använder den inte och då har den blivit kvar”. I ett av lekrummen står en dator som inte är inkopplad.

¹ SKALA :

4.0 MYCKET GOD KVALITET – verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

3. 0 GOD KVALITET – verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa förbättringsområden.

2. 0 TILLFREDSSTÄLLANDE – verksamheten är i huvudsak tillfredsställande, men har varierande kvalitet eller vissa brister.

1.0 EJ TILLFREDSSTÄLLANDE – verksamheten är utifrån gällande styrdokument inte tillfredsställande.

Förskolechefen förklarar att de olika sakerna högt upp på hyllor finns där som ljuddämpare, diskmaskinen står i väntan på att kopplas in och datorn står där eftersom förskolan precis byggt om flera rum.

I hallarna sitter barnens klädkrokar och hyllor på olika höjd och de flesta barn kan inte nå upp och ta ner sina lådor med extrakläder.

På de större barnens avdelning finns inte material för skapande som exempelvis saxar, papper, pennor, i barnens höjd. Ett barn berättar att hon/ han inte vet var pennorna finns och att de kan vara på olika ställen. "När jag behöver en penna frågar jag fröken", säger barnet. Vi ser att namnlappar finns fastsatta på hyllor för exempelvis "pennor", "färgpennor" m.m. men inga pennor finns där.

I samtal med pedagoger säger de: "Vi har bytt lokal flera gånger och vi har inte lagt vikten vid innemiljön. Det har blivit bättre, men fortfarande är inte allt bra. Vi behöver strukturera, städa och plocka bort det som är onödigt".

Utelekplats finns med en kort promenads avstånd från förskolan. De barn som kommer lite senare på morgonen tas emot av pedagoger på "gården", som utelekplatsen kallas. Förskolan serverar inte frukost utan istället ett mellanmål på förmiddagen, lunchen är klockan 13 och eftermiddagens mellanmål klockan 15.

Uteleken är en viktig del av förskolans verksamhet. I beskrivningen av förskolans arbetssätt står att inriktningen är att vara en "ur"-, men inte en skurförskola, vilket betyder, enligt pedagogerna, att de är ute så mycket som möjligt under dagen. "Gården" har en öppen lekplats med olika redskap och lekmateriel och den är uppdelad i en lekplats för de större barnen och en för de mindre. Det finns två vindskydd där bord är placerade, toalett i ett angränsande hus och tillgång till en liten stuga med altan. Det finns två mindre gungställningar och sandlådor. På marken finns ingen gräsmatta, vilket gör att det lätt blir lerigt vid regn och att de vid sådana tillfällen inte kan använda "gården", enligt pedagogerna. Förskolechefen säger: "Lekplatsen används på heltid, men är lerig till barnens stora förtjusning och föräldrarnas förtvivlan".

Vi ser att barnen leker fritt i små grupper med olika lekmateriel, som finns att tillgå ute på "gården". Vi frågar pedagogerna om de har några planerade aktiviteter i uteleken och de berättar att de spontant tar fram material för målning ibland eller att de läser sagor för barnen ibland. De kan också leka någon gemensam lek med barnen om de önskar. De berättar också att, för barnen i olika åldrar, finns skogsverksamhet; Knopp, Knytte och Mulle. Ibland leker de också på en äng som finns i närheten, säger de. Vi ser inte några sådana aktiviteter under observationen.

Vi ser att barnens vistelse inne i förskolan innehåller mycket tid till fri lek. På de mindre barnens avdelning leker barnen mest i ett av de två rummen och där finns också vuxna tillsammans med dem. Lekmateriel som finns att tillgå för dem är exempelvis duploklossar, Fischerprice- leksaker, böcker, pussel och en vagn att gå runt med. Vi ser inte skapandestunder eller samlingar för de mindre barnen under observationen.

Barnen på de mindre barnens avdelning får utmaning i sitt lärande när de får vara med och baka inför ett föräldrafika, hjälpa till vid dukning före lunchen och får tid till egen på- och avklädnings.

Vi ser barnens självständiga lärande i hallen, när barnen kommer in från sin utelek. Pedagogerna lyfter ner varje barns låda från hyllan och säger; ” Nu kan du ta av kläderna och lägga i din låda”. Barnen sitter på golvet, börjar klä av sig och får hjälp av pedagogerna när de behöver. De lägger kläderna i lådan, plockar i och plockar ur. Barnen skrattar och visar oss att de har lagt kläderna där.

Före lunchen ser en stund med matematik i vardagen när en pedagog frågar om någon vill hjälpa till och duka. Några barn kommer till bordet och sätter muggar, haklappar och gafflar för varje plats. De går runt bordet och tittar att alla har fått. Barnen följer med pedagogerna till nästa bord där de också hjälper till med dukningen på samma sätt.

Vi ser inte materiel eller aktiviteter i någon större utsträckning som stimulerar till experiment och utforskande på de små barnens nivå.

Vi ser att pedagogerna stödjer de mindre barnens språkutveckling genom att de pratar med barnen och ställer frågor till dem. Vi ser det i hallen när en pedagog frågar barnen om kläderna och de visar och svarar pedagogerna. I leken pratar barnen med varandra och med pedagogerna. Barnen sorterar och räknar när de är med vid dukningen av borden. Vi ser inte materiel som stimulerar barnens språkutveckling eller matematiskt tänkande.

På de större barnens avdelning grupperar sig barnen i olika rum och med olika lekar. Det lekmateriel som de har att tillgå är exempelvis legoklossar och annat byggmateriel, böcker, några pussel och utklädningskläder. Pennor och papper finns i ett rum där barnen sitter vid ett bord och ritat. I ett annat rum bygger de med legoklossar och några barn leker och tittar i böcker i en läshörna. Några pojkar brottas med varandra och säger att de leker ”karateleken”. Pedagogerna på avdelningen för de större barnen, säger att de tycker att inneleken är högljudd och rörig. De säger att ”Barnen är så vana vid att vara ute mycket och röra sig fritt, så de har svårt att vara inne och leka lugnt”. Vi ser inte materiel som stimulerar till experiment och utforskande på de äldre barnens nivå.

Vi är med vid flera samlingar, läsvila, 5 årsgrupp, utflykt och skapande för de större barnen. Aktiviteterna är ledda av pedagogerna. I en samling, som börjar med ”Tranbärssången”, ser vi när en pedagog ritat olika tecken och barnen får bestämma vilka ljud som tecknen ska ha. Ljuden blir till musik som barnen sjunger. I en annan samling med 5- åringarna får de öva på bokstavsljud. Pedagogerna läser ”G-boken” och de får rita bokstaven i sina böcker. Vi ser utmaningar för barnen när pedagogerna börjar samlingen med att fråga dem om de minns vad de gjorde förra gången. I ett ”grupparbete” får de hjälpa varandra. De får tid att hitta olika ljud i orden som hon skrivit på pappersremсор. Pedagogerna ber de barn som sitter tillsammans vid borden att hjälpa varandra att hitta de olika ljuden innan de får gå och sätta upp namnremсорna på väggen. Barnen ljudar tillsammans och går sedan i tur och ordning och sätter upp remсорna.

I matsituationen för de större barnen ser vi inte att barnens självständiga lärande tas tillvara. Pedagogerna dukar borden och dukar av när alla har ätit färdigt. De serverar barnen sallad och mat ur skålar som står på bordet. Vi frågar pedagogerna varför barnen inte får lära sig duka eller ta mat själva. Vi får olika svar av pedagogerna; en pedagog säger att de gör så av hälso- och hygieniskäl och att det är bestämt så. ”Bakterier sprids när barnen tar i alla tallrikar och även när de skickar matskålar mellan varandra”, säger han/hon. Vi hör också att pedagogerna

tror att maten inte ska räcka till om barnen tar själva och att det blir rörigt om barnen är med vid avdukningen. Vi frågar förskolechefen om detta och hon säger att det är hon som bestämt så, av hälso- och hygienskal.

De större barnen lär sig att ta av och på sina kläder före och efter utelek. Pedagogerna hjälper till med det barnen vill ha hjälp med. När det är bortplockning av materiel hjälper en del barn till och pedagogerna plockar undan resten.

Vi ser att det finns planerade samlingar med språkutveckling och matematik. Vi är med när 5-årsgruppen har en samling där de skriver siffror och klistrar lika många klistermärken som antal siffror. En av pedagogerna använder sig av Bornholmsmodellen i samlingar och sagor läses för barnen vid exempelvis läsvidan. Vi ser inte materiel som i större utsträckning stimulerar barnens språkutveckling och matematiska tänkande, på de äldre barnens avdelning. Förskolan har för närvarande inga barn med annat modersmål än svenska.

Pedagogerna berättar att de ofta ger barnen kulturupplevelser i form av teaterföreställningar, för de större barnen 2-3 gånger per termin.

Om förskolan har barn i behov av särskilt stöd tillhandahåller kommunen resurstöd.

På de övre hyllorna, på båda avdelningarna, ser vi pärmar där barnens teckningar samlas. När vi frågar pedagogerna om portfolio säger de att förskolan inte börjat med det ännu. En pedagog berättar och visar oss att de, under åren som barnen går i förskolan, samlar bilder och texter från förskoletiden på en cd. Barnen får cd:n när de slutar i förskolan.

På de yngre barnens avdelning har pedagogerna gjort en "mobil" med foton av barnen och vad "vi kan" skrivet på baksidan.

När vi frågar pedagogerna om dokumentationer säger de att: "Det nog görs, men på lite olika sätt". Vi ser barns teckningar uppsatta på båda avdelningarna. Vi ser inte portfoliopärmar och inte synliga dokumentationer av barnens läroprocesser på någon av avdelningarna. Vi ser inte att någon pedagog använder sig av digitalkamera i verksamheten.

Bedömning i text

Vår bedömning är att miljön på båda avdelningarna behöver struktureras på ett sätt som bättre stödjer barnens lärandemiljö och deras självständiga lärande. Vid innelek, på båda avdelningarna, bedömer vi att barnen behöver mer av material som ger stimulans, utmaning och möjlighet till experiment och eget forskande. För uteleken behövs genomtänkta syften för utevistelsen, mer av planering av aktiviteter och materiel som stimulerar barnens kreativitet och deras lust att lära.

På de större barnens avdelning bedömer vi att det behövs mer genomtänkt planering för barnens självständiga lärande i de olika dagliga situationerna som exempelvis lunchen, bortplockningen etc.

Båda avdelningar behöver arbeta med att tydliggöra barnens läroprocesser i synliga dokumentationer, i syfte att barnen ska se sitt eget lärande och kunna påverka det.

Bedömning enligt skala

Ej tillfredsställande	Tillfredsställande	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☒	☐

Ansvar och inflytande för barn/elever

Beskrivning

Vi ser, på de yngre barnens avdelning, att de får ta ansvar i de dagliga situationerna. Vi är med i hallen när barnen kommer in från sin utelek. Barnen försöker ta av sig sina kläder och pedagogerna hjälper dem vid behov. Barnen ansvarar för att lägga kläderna i sina lådor. Vid lunchen ser vi att barnen är med och hjälper till med dukningen. De mindre barnen på avdelningen sover efter förmiddagens utelek och de större lite senare i samma rum. Vi ser att de smyger in för att inte väcka sina sovande kamrater. Efter vilan får barnen vara med och ta bort sängkläderna.

De små barnen har inflytande i sin lek inne och ute. Deras dag innehåller, förutom olika rutinsituationer, mycket fri lek då de väljer själva vad de vill leka med och med vem. Många av barnen väljer att klättra och krypa in i en stor leklåda som står inne i ett av rummen, några väljer att leka med andra lekmaterial och ett barn går runt med en vagn. Ute ser vi att några barn väljer att leka i sandlådan och några gungar.

Vi ser, på de äldre barnens avdelning, att de tar ansvar för av- och påklädning och att pedagogerna hjälper till vid behov. Barnen tar också ansvar för att hämta sina kuddar till vilostunden. Barnen har inte något ansvarstagande vid lunchen som vi kan se. Pedagogerna dukar, lägger för barnen maten och dukar av. Samma arbetssätt ser vi vid måltiden på en utflykt.

Vi ser i 5 - årsgruppen att pedagogerna hämtar barnens arbeten i ett skåp. När vi frågar barnen var de sparar arbeten som inte är klara säger de att de inte vet. "Vi vet inte, fröken hämtar" säger de. Vid en ritstund sätter sig flera barn vid bordet och säger att de vill ha ett papper. Vi frågar dem om de vet var ritpapper finns. De säger att de inte vet det och andra barn går och hämtar papper åt dem.

Vi ser i olika situationer när barnen inte tar fullt ansvar för förskolans miljö. Vid bortplockning av lekmaterial hör vi att pedagogerna säger till barnen att hjälpa till. En del barn hjälper till och andra barn går därifrån. Vi hör när en pedagog hittar en bok med utslitna blad. Pedagogerna frågar barnen som sitter i läshörnan vem som har gjort detta och han/ hon upprepar frågan flera gånger utan att få något svar.

Vi ser exempel på en demokratisk arbetsform och barnens inflytande vid ett "stormöte" på de äldre barnens avdelning. Barnen och flera pedagoger sitter i en stor ring. En pedagog leder mötet och ett barn sitter bredvid. Barnet får säga vilka som är med på mötet och pedagogerna antecknar det. Barnet får också räkna vid en omröstning. De övriga barnen sitter mest tysta under mötet. Pedagogerna går igenom de olika områdena som mötet innehåller:
INFO- info om att vi är där från Våga visa och att fotografen kommer i morgon.
ATT GÖRA – leksaksdag på tisdagar och riva lego på fredagar (tidigare beslut).
FÖRSLAG - inga förslag.

KRITIK - alla som inte kan gå inomhus och att plocka undan efter sig (tidigare beslut).

BERÖM - inget beröm.

UTFLYKTSMÅL – till Skansen och picknick med utelek (tidigare beslut).

Dessa områden finns på inplastat papper med olika färger. Barnen och de vuxna får rösta om de blivit bättre på att städa och majoriteten bestämmer att de behöver bli bättre på det.

Pedagogen avslutar mötet när hon har gått igenom de olika punkterna.

Vi är med vid olika samlingar, med bl.a. 5-åringarna, där pedagogen har planerat och leder gruppen, barnen lyssnar och gör de uppgifter som pedagogen ger dem. Vi är med på en läsvisa där pedagogen väljer bok att läsa, hon läser en stund och när hon/han tänker sluta läsa vill barnen att hon ska fortsätta att läsa. Pedagogen lyssnar på barnen och fortsätter att läsa en stund till.

Vi ser också att barnen har inflytande i den fria leken inne. De väljer vad de vill leka med i de olika rummen och de väljer sina lekkamrater. På en hylla spar de sina legobyggen som de river på fredagar, ett beslut som de varit med och tagit i ”stormötet”.

I fria leken ute väljer barnen också själva vad de vill göra. På en utflykt ser vi att många barn väljer att gunga på en stor gemensam gunga, några leker i sanden och några leker i en liten stuga.

Barnen, 4-5 år, är delaktiga i att besvara frågor och tycka till om sin vistelse i förskolan, exempelvis ”Vad tycker du är roligt i förskolan” och ” Vad tycker du att du är bra på”.

Vi ser inte hur frågorna följs upp med barnen, ej heller om barnen är delaktiga i att sätta egna mål för sin förskoletid.

Vi frågar pedagogerna om hur de samverkar med hemmen och de berättar att de inbjuder föräldrarna till utvecklingssamtal en gång per år. I inbjudan ser vi frågor till föräldrarna om barnets utveckling och pedagogerna berättar att de gör ett förslag på en utvecklingsplan för barnet inför samtalet.

Föräldrarådet, som är med och planerar några aktiviteter per år, är med timmen före personalmötet en gång per termin. Föräldrarna bjuds in till Drop-infika en gång per termin, till lucia och midsommarfirande. Förskolan har 1-2 föräldramöten per år. Pedagogerna och förskolechefen säger att de tycker att det har ett bra och öppet samarbete med hemmen.

Vi ser ingen dokumentation som visar barnens ansvar och inflytande.

Bedömning i text

Vi bedömer att de små barnen får ansvarsuppgifter utifrån sin ålder och mognad och att de gärna är med och tar ansvar i de dagliga situationerna. De har också stort inflytande under dagen, speciellt i den fria leken inne och ute.

De större barnen skulle behöva få mer uppgifter som stimulerar dem att ta ansvar för innehållet i sin egen vardag och för miljön i förskolan. De har inflytande under dagen främst i den fria leken inne och ute, vilket gör att de där kan påverka sitt eget lärande utifrån de förutsättningar som finns. ”Stormötet” är en bra form för ansvarstagande, men vi bedömer att barnens inflytande kan utvecklas mer.

Bedömning enligt skala

Ej tillfredsställande	Tillfredsställande	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☒	☐

Styrning och ledning

Beskrivning

Förskolan styrs av strävansmålen i förskolans läroplan kompletterad med de egna profilområdena utevistelse och fri lek. I dokument ser vi att utomhuspedagogiken ska fördjupa kopplingen till miljötänkande, naturvetenskap och matematik. Rörelse, livsstil och hälsa är förskolans fördjupningsområden att vidareutveckla. Förskolan arbetar för närvarande med konkreta arbetsplaner i det som kallas ”Jag som jag”, en mängd olika ämnesområden som är under utarbetande. I förskolan finns mål för verksamheten: trygghet, glädje, fantasi, utveckling, gemenskap. Det finns också två förväntansdokument; det ena vänder sig till personalen och det andra till föräldrarna. I dokumenten beskrivs vad som kan förväntas av förskolan och vad förskolan förväntar sig av personal respektive föräldrar. Pedagogerna säger att deras synpunkter efterfrågas av ledningen och att de ofta diskuterar målfrågor. Förskolechefen säger att föräldrarna är delaktiga i frågor som rör förskolans verksamhet, på exempelvis föräldramöten.

Uppföljningar/ utvärderingar av målluppfyllelse sker vid studiedagar, ca 5 dagar per år. De senaste utvärderingarna gjordes februari och april 2010 och vi tar del av dessa. Analyser och åtgärder för förbättringar finns framförallt i den årliga Kvalitetsredovisningen. Redovisningen innehåller beskrivningar av verksamheten, uppnådda resultat, bedömning och analys, samt förbättringsåtgärder. Materialet är framtaget av förskolechefen i samarbete med förskolans personal och föräldrarepresentanter har läst och kommenterat innehållet.

Pilens kundundersökning genomförs varje år. I samtal med förskolechefen om föregående års låga resultat säger hon att kundundersökningen påverkades av en tungarbetad process angående bl. a flyttning till nuvarande lokaler och den oro det spred.

Förskolan leds av förskolechefen och hon har sin arbetsplats i förskolan. Hennes uppgifter är bl.a. ledarskap, administrativa uppgifter och att laga förskolans mat. I förskolan finns inte någon ledningsgrupp och de två avdelningarnas pedagoger delar lika på ansvaret för verksamheten. Förskolan har ca 12 anställda. Arbetsplatsträffar för Tranbärets anställda hålls en gång i månaden 15.00- 19.00 och leds av förskolechefen. Förskolan stänger tidigare den dagen. Varje pedagog har en timme egen planeringstid inplanerad i sitt schema varje vecka. Tisdag- och onsdagsmorgon har förskolan veckomöten då praktiska frågor, frågor om barn och verksamhet m.m. tas upp och information ges till varandra.

Vi frågar förskolechefen vad som är det viktigaste för henne i förskolan och om hon har några fokusområden. Hon berättar att mycket tid och energi har gått åt till lokalbyten och att det

fortfarande finns mycket att åtgärda i lokalerna. Fokus ligger på det dagliga, det som ska göras dag för dag, säger hon.

I förskolan finns Likabehandlingsplan där plan mot mobbing finns med och olika åtgärdsprogram för beredskap och krishantering. Förskolechefen arbetar med ett systematiskt arbetsmiljöarbete i förskolan. Hon berättar att varje år sker skyddsronde och arbetsmiljöenkät bland personalen.

Tre av pedagogerna samt förskolechefen går vidareutbildning inom Förskolelyftet, varje år ordnas grundläggande kurser i hjärt- och lungräddning och brandskydd och personalen erbjuds också föreläsningar av olika slag.

Varje anställd har bidrag till friskvård.

En gång per år har förskolechefen medarbetarsamtal med de anställda. Hon säger: ”Vi pratar ju mycket med varandra dagligen, vi har närhet och det är lätt att utbyta lite tankar när vi passerar varandra i en dörröppning”.

I samtal med pedagoger säger de att: ”Chefen är bra, hon är lätt att nå och man kan alltid komma med idéer som hon lyssnar på”. De är nöjda med fortbildningen de får.

Vi frågar pedagoger vad som är det viktigaste på deras avdelningar och de säger: ”Barnens självständighet och att de fattar egna beslut”. Vi frågar också om de tycker att det finns brister i förskolan och de säger att det ”spretar” ibland p.g.a. olikheter i personalgruppen. Flera av pedagogerna säger att lokalerna är provisoriska och inte ändamålsenliga för förskoleverksamhet. De skulle vilja röja undan i lokalerna för att få det mer lättjobbat, säger de.

Vi frågar pedagoger om de trivs i förskolan och de säger att de trivs med arbetet och barnen. Några säger också att de trivs med sina arbetskamrater och att de jobbar bra tillsammans.

Några pedagoger säger att de samarbetar mellan avdelningarna framför allt gällande öppning och stängning, morgon och kväll, samt vid uteleken på ”gården”. En pedagog säger: ”Vi kunde ha mer samarbete, bland annat är det ju bra att veta vad barnen gjort, så man kan berätta för föräldrarna när de kommer och hämtar dem”.

För att underlätta 5- åringarnas övergång från förskolan till förskoleklass kommer deras blivande lärare och hälsar på i förskolan under våren. Senare hälsar barnen på i skolan under ett par tillfällen. De barn som ska byta från den mindre till den större avdelningen i förskolan får vara tillsammans med sina nya kamrater och leka en dag i veckan under våren fram till sommarledigheten.

Bedömning i text

Det finns en mängd mål och flera profilmråden som styr förskolans verksamhet och utvärdering sker i bl.a. Kvalitetsredovisningen. Ledningen ger pedagogerna utbildningsmöjligheter och olika träffar finns för information och samråd i verksamhetsfrågor.

Vi bedömer att läroplanens strävansmål behöver fördjupas i förskolan. I första hand ser vi barnens lärande och utveckling, samt samsynen i arbetslaget som viktiga fokusområden för ledningens fortsatta systematiska kvalitetsarbete.

Referenser

Arbetsplan "jag som jag" 2008/ 09
Dagens rutiner 2008
Förväntansdokument 2009

- Föräldrar
- Personal

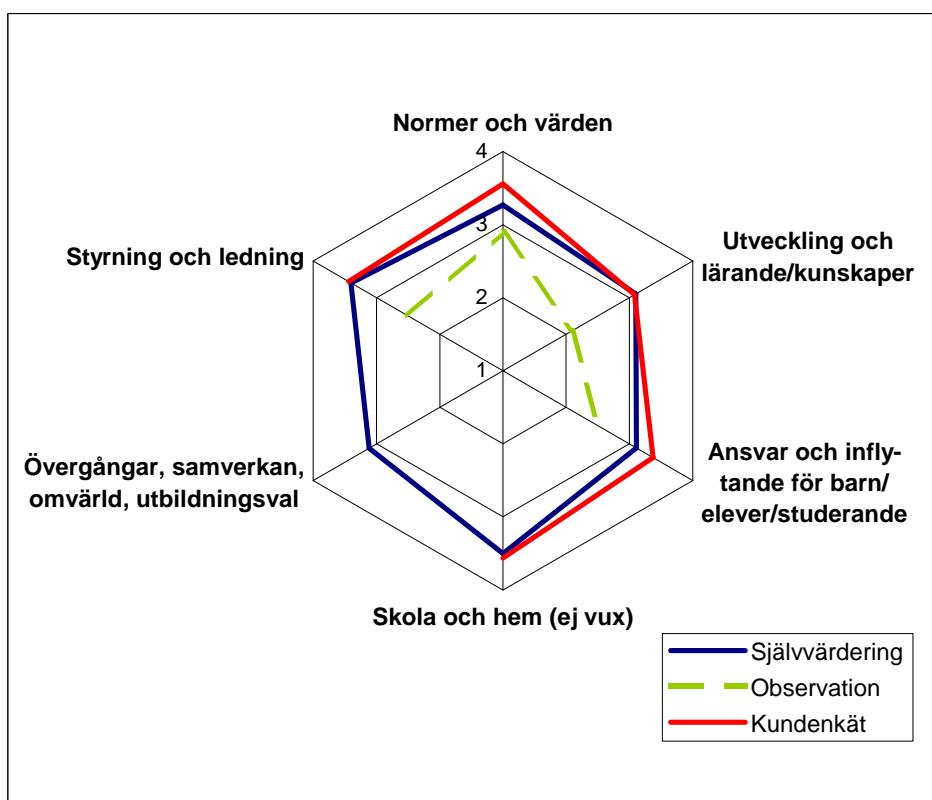
Individuell utvecklingsplan 2005
Kvalitetsredovisning 2009
Kundundersökning 2009
Kundundersökning 2010
Likabehandlingsplan 2008/09

- Mobbning

Måldokument 2008
Om verksamheten 2006
Tranbär arbetar på följande sätt 2006
Verksamhetens utvärdering 2009/10

Tranbärs förskola vt 2010

	Självvärde ring	Observation	Kundenkät
Normer och värden	3,3	2,9	3,6
Utveckling och lärande/kunskaper	3,1	2,1	3,1
Ansvar och inflytande för barn/elever/studerande	3,1	2,5	3,4
Skola och hem (ej vux)	3,5		3,6
Övergångar, samverkan, omvärld, utbildningsval	3,1		
Styrning och ledning	3,4	2,5	3,4

Handlingsplan Våga Visa Tranbär förskola

Det har varit intressant och stimulerande att delta i Våga Visa. Det är ögonblicksbilder som granskarna från Våga Visa fångar och fryser, medverkan där har medfört självkritiskt nagelfarande av det dagliga arbetet och verksamheten i stort från både personalgrupp och ledning. Det i sej har skapat en medvetenhet om utvecklingsområden och brister på förskolan.

Granskningen har också givit insikten att vi kunde ha lyft fram vår verksamhet mer, inblick i områden som kan vidareutvecklas och nu blir det ett utmärkt tillfälle att stärka den pedagogiska formen.

Normer och värden

Arbete med att revidera likabehandlingsplanen påbörjades i och med planeringsdag i april då vi kartlade vilka riskområden vi har på förskolan.

Hädanefter arbetar vi mer aktivt för vuxennärvaro och insyn på de flesta platser där barnen drar sej undan.

Förskolan arbetar aktivt med att på samlingar och i dans och rörelselekar ytterligare stärka sammanhållningen mellan barnen. Vi arbetar också med känslspråk hur det känns - var det känns att till exempel inte få vara med i leken i samband med dansgrupper och 5årsgrupper.

Pedagoger och barn arbetar aktivt med temat att vara en bra kompis, hur det känns när man blir utanför etc, och med att barnen ska bli medvetna om hur de uppträder mot varandra. Detta arbete är påbörjat och kommer att fortlöpa under terminerna.

Utveckling och lärande

Tranbär förskola har påbörjat ett arbete med pedagogisk dokumentation under maj månad.

Personalgruppen har introducerats i begreppet med en workshop. Under höstterminen förväntar vi oss bli inbjudna till en workshop/pedagogiskt café i ämnet i kommunens regi.

Från och med augusti 2010 har pedagogerna en timme schemalagd pedagogisk dokumentation i veckan för ett konkret genomförande av dokumentationen. Från maj finns en specifik dator i personalrummet för detta.

Barnens datorer har fått en mer central plats i möblemanget så att barnens bild/pedagogiska dokumentation finns tillgängligt för barnen att titta på. Barnen har sedan tidigare pärmar - dessa kommer nu att även innehålla den pedagogiska dokumentationen.

Pedagogisk dokumentation är avsett att bli en återkommande veckorutin i barngruppen, det skapar medvetenheten hos barnen om vad de faktiskt lärde sig.

Utvecklande lärande miljö – Ute och inne.

. De normala uteaktiviteterna hade inte startat upp när Våga Visa var hos oss och kom inte fram i intervjuerna.

I uteverksamheten finns snickarverkstad, målarverkstad och även fysisk träning på hinderbana som barnen väljer fritt mellan. Utegymnastik s.k röris pågår också varje vecka, ibland har även dansgruppen utedans.

Med Våga Visagranskningen som grund har personalgrupperna tillsammans arbetat fram en lista med konkreta förändringar i lärande miljön som stärker utveckling och lärande i barngruppen. Listan innehåller strukturerande av inne/utemiljö, såsom hyllor på lägre nivå, en annan fördelning av rummen mm. De flesta punkter har genomförts i samband med sommarstängning och planeringsdagar. Listan bifogas här

Inomhus har vi gjort ommöblering och bättre strukturerat upp barnens aktiviteter. Verksamheten på pråmen har pågått i knappt två år och vi har prövat olika möbleringar som passar verksamhetens utveckling.

Snickeri och experimentverkstad är planerat att fortsätta inomhus under kommande år.

Lista sammanställd av personalen.

Inne

Allt material ska vara synligt grupperat på plats på hyllor i barns nivå. Göra materialet lättillgängligt och inbjudande	2010-08-03
Tranan organiseras i olika lekstationer.	2010-08-03
Lådorna längre ner (om ändå plockar upp och ner)	2010-08-03
Sagohörnan- stimulera till att titta i böckerna	2010-08-03
Dela upp rummen	2010-08-03
Bilder och ord för språkträning nere på väggen.	2010-09-30
Utställning i vita rummet	2010-10-30
Arbeta med mellis- ha smågrupper	2010-09-30
Få saker men många i antal	2010-08-03
Prioritera nivålek	2010-08-05
Foto på barnen på hyllor med plats för deras pysselsaker	2010-09-30

Ute

Basketkorg	2010-05-10
Mera naturmaterial	2010-08-05
Hopprep	2010-09-30
Värme på lilla gården	2010-09-30
Trädgårdsland	2011-04-30
Röris med treåringarna efter mellis ute	2010-09-30
Ha samling ute på stockar	2010-09-30
Prioritera nivålek	2010-05-10
Sortering med bilder på lådorna	2010-09-30

Barnens delaktighet/Ansvarsområden

För att skapa bättre ordning och struktur har personalen gjort en handlingsplan för barnens delaktighet i vardagen. Arbetet med att skapa bättre rutiner har precis påbörjats i och med att barnen nyligen kommit tillbaka

Tiosamlingen med punkter gå igenom dagen

Gå igenom barnens ansvarsområden för dagen på förmiddags mellis 2010-09-10

Barnen ska själv ställa muggar på diskplats 2010-08-03

Bilder på backarna, så att barnen vet var de kan lägga saker och ting,

Införa dagliga fungerande rutiner för städa 2010-09-10

Faddersystem för de barn som byter avdelning- de större

tar hand om de yngre. 2010-08-03

Arbetar för att barnen ska ta ansvar för sina saker och sina kläder. 2010-08-03

Duka av efter maten, hjälpa till att torka bord, sopa golv.

Styrning och ledning

Arbete med att implementera den nya läroplanen och läroplanens strävans mål har påbörjats för att stärka samsynen i arbetslagen. Att så många i personalgruppen

deltar i förskolelyftet är en del av den utvecklingen. Förskolan kommer att fortsätta arbete med samsyn i pedagogiska och värdegrundsfrågor. Under året 2010-11 kommer tema för planeringsdagar och personalmöten vara den nya läroplanen för förskolan. Ett gemensamt återkommande aktivt arbetet med förskolans läroplan blir en garanti för att den blir ett levande dokument som kommer att spegla av sig i verksamheten. 2010-08-13 2011-06-25

Från höstterminens start har arbetslagen omstrukturerats. Förskolan har ett rullande arbetssätt där en personal följer med barnen till 3-5årsavdelningen och en annan personal flyttar till de små barnen.

På varje avdelning finns nu en arbetslagsansvarig, det är nytt för höstterminen. Vi har arbetat fram riktlinjer för deras arbete och kommer kontinuerligt att ha gemensamma möten 1gång varannan vecka. Detta ska innebära tätare samarbete och att en gemensam samsyn i personalgrupperna förstärks.